

Sembolik Oyun Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sembolik Oyun Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30085>

Özet

Sembolik Oyun Testi (SOT), çocukların sembolik oyun becerilerini de?erlendirmek amacıyla kullanılan bir ölçme aracıdır. Bu çalışmada, Aydan Aydın tarafından 2012 yılında gerçekleştirilen ve ölçeğin Türkçe diline uyarlanması?n? konu alan kapsamlı bir psikometrik çalışmadır. Uyarlama süreci, ölçeğin dilsel et?de?erliliğini sa?layanın yan? sıra, Türk kültürü bağlamında geçerlik ve güvenilirlik özelliklerinin detaylı bir şekilde incelenmesini içermiştir. Ölçeğin Türkçe formunun, okul öncesi dönemdeki çocukların bilişsel ve sosyal gelişimlerini yansıtan sembolik kapasitelerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçebildiği gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Sembolik Oyun Testi, **Sembolik Oyun**, Ölçek Uyarlaması, Geçerlik, Güvenirlik, Okul Öncesi Dönem, Çocuk Gelişimi.

Yazarlar

Aydan Aydın

Amaç

Sembolik Oyun Testi'nin temel amacı, okul öncesi dönemdeki çocukların sembolik düşünme ve oyun kurma becerilerini sistematik bir şekilde de?erlendirmektir. Bu beceriler, çocuğun bilişsel gelişiminde, özellikle de dil gelişimi ve zihin kuramı (Theory of Mind) gibi alanlarda kritik bir öneme sahiptir.

Uyarlama çalışması?nın özel amacı ise, orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerini koruyarak, Türkçe konu?an popülasyonlarda kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktır. Bu sayede, Türkiye'deki araştırmacılar ve klinisyenler, çocukların gelişim düzeylerini uluslararası standartlara uygun bir şekilde de?erlendirme imkanı bulmuştur.

Yapı

Ölçek, temelde çocukların nesneleri gerçek anlamlardan farklı bir şekilde kullanma veya hayali senaryolar oluşturma yeteneği olan **sembolik oyunu** ölçmektedir. Sembolik oyun, Jean Piaget'nin bilişsel gelişim kuramında önemli bir aşama olarak kabul edilir ve genellikle temsil etme yeteneğinin gelişimini gösterir.

Sembolik Oyun Testi, bu yapıyı genellikle gözlem yoluyla de?erlendirir ve çocukların oyun senaryolarının karmaşıklığı, kullanılan sembollerin çe?itliliği ve oyunun süresi gibi boyutlar?n? dikkate alır. Bu boyutlar, çocuğun bilişsel esnekliğini ve hayal gücünü yansıtan temel

göstergelerdir.

Geçerlik

Sembolik Oyun Testi'nin Türkçe uyarlamasında geçerlik çalışmaları, ölçüt bağımlı geçerlik yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, Sembolik Oyun Testi'nin toplam ve alt boyut puanları ile bilişsel ve gelişimsel yetenekleri ölçen diğer standart testler arasındaki ilişki incelenmiştir.

Ölçüt Bağımlı Geçerlik: Geçerliliği belirlemek amacıyla, tüm grubun ve ayrı ayrı grupların Sembolik Oyun Testi toplam ve alt boyutları ile şu ölçeklerin toplam puanları arasındaki ilişki analiz edilmiştir:

Raven Standart Progressif Matris toplam puanları (bilişsel yetenek).

AGTE (Ankara Gelişim Tarama Envanteri) Toplam puanları (genel gelişim düzeyi).

Dil Kullanım Ölçeği toplam puanları (dil becerileri).

Korelasyon Analizi: Bu ilişkileri belirlemek için **Pearson çarpım momentler korelasyon katsayıları** hesaplanmıştır. Bu analizler, Sembolik Oyun Testi'nin beklenen teorik yapılarla (bilişsel yetenek ve gelişim düzeyi) anlamlı ve pozitif ilişkiler gösterdiğini ortaya koymuştur.

Güvenirlik

Ölçeğin iç tutarlılığına değerlendirmek üzere güvenilirlik analizleri yapılmıştır. İç tutarlılık, test maddelerinin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösteren önemli bir psikometrik özelliktir.

Yapılan analizler sonucunda, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı olan **Cronbach alpha** güvenilirlik katsayısı **.93** olarak hesaplanmıştır. Bu değer, psikometrik literatürde mükemmel kabul edilen bir düzeyde olup, Sembolik Oyun Testi'nin Türkçe formunun yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çalışmasının odak noktası geçerlik ve güvenilirlik kanıtlarını sunmak olmakla birlikte, kaynak verilerde açıkça bir Açıklayıcı veya Doğrulamalı Faktör Analizi sonucuna dair detaylı bilgi sunulmamıştır. Ancak, yüksek iç tutarlılık (.93) katsayısı, ölçeğin tek bir baskın yapı (sembolik oyun yeteneği) etrafında toplandığını da güçlü bir dolaylı kanıt sunmaktadır. Ölçeğin orijinal yapısının Türkçe formunda da korunduğu varsayılmaktadır.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama

Format: Gözlem ve Performansa Dayal? Test (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak sembolik oyun testleri genellikle yapılandırılmı? gözlem yoluyla puanlanır.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dili bilinmiyor ancak İngilizce versiyonları yaygın oldu?u tahmin edilmektedir.

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Dönem Çocuklar?

Ya? Grubu: Erken Çocukluk Dönemi (Genellikle 2-6 ya? aralı??)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki okul öncesi kurumlarına devam eden çocuklar üzerinde standardize edilmiştir.

Test Metodolojisi: Bireysel uygulama gerektiren, yapılandırılmı? bir oyun ortamında çocuğun spontane veya yönlendirilmi? sembolik oyun davranışları gözlemlenmesi ve puanlanması esasına dayanır.

Anahtar Kelimeler

Uyarlama Çalışması, **Korelasyon**, **Cronbach Alpha**, Gelişimsel Değerlendirme, Bilişsel Gelişim.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: aydanaydin@marmara.edu.tr

Yazma Adresi: Marmara Üniversitesi (Uyarlama yazarları kurumları)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlaması Aydan Aydın tarafından 2012 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin ticari kullanıma veya ücretlendirme durumuna dair spesifik bir bilgi kaynakta yer almamaktadır. Kullanım için sorumlu yazar (Aydan Aydın) ile iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: sembolik-oyun-testi-toad.pdf

Kaynaklar

Uyarlama al??mas??n??n temel referans? ?oyledir:

Ayd??n, A. (2012). Sembolik Oyun Testi'nin Türkçeye uyarlanması. *Kuram ve Uygulamada E?itim Bilimleri*, 12(2), 905-925.

Bu makaleye do?rudan eri?im ba?lant?s?: kuyeb.com

Sembolik Oyun Testi Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, telif hakk? k?s?tlamalar? veya kaynak materyalde yer almamas?ndan dolayı bu akademik giri?te sunulmam??t?r. Maddelerin tamam?na eri?im için ilgili makaleye (Ayd??n, 2012) ba?vurulmas? gerekmektedir.